

Encyklopedia Solidarności

<https://encysol.pl/es/encyklopedia/hasla-rzeczowe/14851,Zwiazek-Akademicki-Pro-Patria.html>
2021-03-04, 02:00

Związek Akademicki Pro Patria

Związek Akademicki Pro Patria, założony w X 1980 z inicjatywy grupy studentów działających dotychczas w RMP: Marka Jurka, Krzysztofa Nowaka, Piotra Miereckiego, Piotra Walerycha, Marka Brody, Jarosława Fiszera. [Komunikat](#) informujący o powstaniu organizacji ukazał się 21 X 1980; informowano w nim, że sytuacja która powstała „w wyniku przełomu sierpniowego stworzyła nowe możliwości w dziedzinie samoorganizacji społeczeństwa”; jednocześnie zadeklarowano, że ZA Pro Patria nie stanowi konkurencji dla NZS, a członkostwo nie wyklucza możliwości działania w NZS. Pod dokumentem podpisało się 19 studentów Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – członków Komitetu Założycielskiego ZA Pro Patria UAM.

Organizacja została zarejestrowana przez rektora UAM 1 III 1981; jej przewodniczącym został M. Jurek. ZA Pro Patria był organizacją ideowo-wychowawczą, której statutowym celem było „formowanie i upowszechnianie nowoczesnej, integralnej myśli patriotycznej, opartej na podstawie katolickiej etyki społecznej”. Organizowano prelekcje, do Poznania zaproszono m.in.: Marię Moczulską, Aleksandra Halla; prowadzono niezależną działalność wydawniczą – w 1981 na UAM ukazywało się pismo zatytułowane „Pod prąd”, którego redaktorami byli: M. Broda, P. Mierecki, Marek Robak; w tym samym roku na Akademii Ekonomicznej, wspólnie z NZS, „S”, wydany został „Biuletyn Informacyjny”; z ramienia ZA Pro Patria w jego redakcji był Wiesław Polakiewicz. Część członków ZA Pro Patria działała jednocześnie w NZS, 1980-1981 obie organizacje ze sobą współpracowały.

Po 13 XII 1981 internowano kilku członków ZA Pro Patria, organizację rozwiązano, a M. Jurek przez kilka miesięcy pozostawał w ukryciu.

Działalność ZA Pro Patria była rozpracowywana przez SB w

ramach SOS krypt. Fiszbin. Zadaniem SB było m.in.
„prowadzenie działań destrukcyjnych w celu rozbicia związku
od wewnątrz”. W działaniach operacyjnych SB
wykorzystywała tajnych współpracowników - przede
wszystkim TW ps. Kuba i TW ps. Paweł, a także TW ps.
Aleksander, TW ps. George i TW ps. Hubert.

Przemysław Zwiernik

[Region Wielkopolska, Poznań](#)

[Poprzedni](#)
[Następny](#)

[Zgłoś błąd lub potrzebę uzupełnienia](#)